

Motion till riksdagen

1989/90:Fi723

av Marianne Ståhlberg m.fl. (s)

Postgirots roll i det statliga betalningssystemet

I årets budgetproposition aviseras en översyn av ersättningsformerna till postverket för att förmedla statliga betalningar och upprätthålla rikstäckande kassaservice.

Posten har byggt upp ett omfattande nät bestående av 2 100 postkontor och 2 700 lantbrevbäringslinjer. Härigenom medverkar posten till att vidmakthålla en levande landsbygd. På 450 platser i landet finns endast postkontor och inga bankkontor. Detta visar bl.a. att bankkontorsetableringar sker där betydande lönsamhet för bankerna kan uppnås. Posten kan där emot åläggas att av statsmakterna upprätthålla en rikstäckande kassaservice.

Bankbranschen är mycket lönsam. Men den skiljer sig på ett avgörande sätt från posten samtidigt som posten har ovannämnda åliggande, vilket inte bankbranschen har.

Postgirot betalar för drygt en tredjedel av kontorsnätets kostnader. Om ersättningsformerna ändras finns betydande risk för att ersättningen i reall penningvärde minskar, och därmed urholkas postens egna ekonomiska möjligheter att upprätthålla den av statsmakterna fastställda kassaservicen.

Om postgirot skall konkurrera om företagets betalningstrafik och övriga behov på det finansiella området, måste postgirot få en med bankerna likvärdig ställning. Detta betyder att posten/postgirot bör beviljas bankstatus, dvs oktroj. Endast på detta sätt kan en långsiktigt sund ekonomi byggas upp för postgirot. Denna kan då säkerställa att en god kassa- och kontorsservice kan upprätthållas som gynnar glesbygdens utveckling.

Det är bra att posten utsätts för konkurrens. Det ökar effektiviteten till gagn för samhället, men konkurrensen måste ske på lika villkor. Mycket talar för att bankerna och bankgirot skulle konkurrera om postens lönsamma verksamhet men inte ta på sig kostnader för glesbygdsservicen.

Sammanfattningsvis anser vi att postgirots nuvarande roll i det statliga betalningssystemet bör bibehållas. I annat fall bör postgirot få utvecklas på med banksystemet likvärdiga villkor, vilket skulle innebära att bestämmelserna ändras på så sätt att postgirot kan tilldelas oktroj.

Hemställan

Mot. 1989/90

Fi723

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om postgirots roll i det statliga betalningssystemet.

Stockholm den 23 januari 1990

Marianne Stålberg (s)

Nils-Olof Gustafsson (s)

Margareta Winberg (s)